

Ф(03.02-107)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

**«СОЦІОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ»**
(найменування ОПП)

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 054 Соціологія

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

освітня кваліфікація: бакалавр з соціології

СМЯ НАУ ОПП 12.01.08 – 01 – 2018

Затверджено Вченою радою

Голова Вченої ради

В.Ісаєнко В.Ісаєнко

(протокол № 3 від 18.04 2018 р.)

Освітньо-професійна програма вводиться
в дію наказом ректора

Ректор

В.Ісаєнко В.Ісаєнко

(наказ № 20/18 від 28.04 2018 р.)

КИЇВ

ДІЄ ЯК ТИМЧАСОВА ДО ВВЕДЕННЯ СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ПОГОДЖЕНО

Науково-методичною радою університету
протокол № 4
від "27" 03 2018 р

Проректор НАУ з навчальної та виховної
роботи

Голова НМР НАУ

Іванова Т.В.

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою Навчально-наукового
гуманітарного інституту

протокол № 1

від "14" 02 2018 р

Голова Вченої ради Навчально-наукового
гуманітарного інституту

Гудманян А.Г.

ПОГОДЖЕНО

Кафедрою соціології та політології
протокол засідання № 1
від "24" 01 2018 р

Завідувач кафедри

Хомерікі О.А.

ПОГОДЖЕНО

Науково-методично-редакційною радою
Навчально-наукового гуманітарного інституту

протокол № 2

від "5" 02 2018 р

Голова НМР Навчально-наукового
гуманітарного інституту

Ягодзінський Є.М.

Затверджено та надано чинності наказом ректора університету

від « »   2018 р. №

ПЕРЕДМОВА

РОЗРОБЛЕНО РОБОЧОЮ ГРУПОЮ (спеціальності 054 Соціологія) у складі:

КЕРІВНИК РОБОЧОЇ ГРУПИ:

ПИВОВАРОВА НАДІЯ ПАВЛІВНА – (кандидат соціологічних наук, доцент,
доцент кафедри соціології та політології)

ЧЛЕНИ РОБОЧОЇ ГРУПИ:

ХОМЕРІКІ ОЛЕНА АНДРІЇВНА – (доктор соціологічних наук, професор,
завідувач кафедри соціології та політології)

ЯКОВЕНКО ЮРІЙ ІВАНОВИЧ – (доктор соціологічних наук, професор,
професор кафедри соціології та політології)

ГРИЩЕНКО НЕЛІА ІВАНІВНА – (старший викладач кафедри соціології та
політології)

Рецензії-відгуки зовнішніх стекхолдерів (додаються).

ДЕМЧЕНКО ІРИНА ЛЕОНІДІВНА – (кандидат, економічних наук, директор Аналітичного
центру «Соціоконсалтинг»)

МИХАЙЛИЧ ОЛЕКСАНДР ВОЛОДИМИРОВИЧ – (кандидат соціологічних наук, директор ГО
«Центр конструктивних технологій Піар ленд»)

Рівень документа – 36

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

1. Профіль освітньо-професійної програми

Розділ 1. Загальна інформація		
1.1.	Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Національний авіаційний університет Навчально-науковий гуманітарний інститут
1.2.	Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти Бакалавр з соціології
1.3.	Офіційна назва освітньо-професійної програми	Соціологічна експертиза соціально-політичних процесів
1.4.	Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
1.5.	Наявність акредитації	Державна акредитаційна комісія Міністерства освіти та науки України. Сертифікат НД №1191147 від 30.08.2017 р.
1.6.	Цикл/рівень	Перший бакалаврський рівень вищої освіти відповідає 7 кваліфікаційному рівню НРК України
1.7.	Передумови	Повна загальна середня освіта. За конкурсом сертифікатів ЗНО
1.8.	Мова(и) викладання	Українська
1.9.	Термін дії освітньо-професійної програми	До 01.07.2025 року
1.10	Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	http://nau.edu.ua/ ; http://gmi2.nau.edu.ua/
Розділ 2. Мета освітньо-професійної програми		
2.1.	Підготовка випускників як соціальних особистостей, що здатні вирішувати певні проблеми та завдання діяльності за умови оволодіння системою умінь та компетенцій, що визначені цією програмою	
Розділ 3. Характеристика освітньо-професійної програми		
3.1	Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність 054 Соціологія
3.2.	Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна бакалавра
3.3.	Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації	Загальна освіта за спеціальністю Соціологія
3.4.	Особливості освітньо-професійної програми	Комплекс компоненту освітньо-професійної програми спрямований на формування та закріплення у здобувачів здатності: - розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності,

		що передбачає глибоке осмислення наявних та створення нових цілісних знань в галузі соціології; - уміння проводити соціологічну експертизу в соціальній сфері та здійснювати корекцію соціальної поведінки людей в процесі їх інтеграції в групи, а груп – в суспільство на основі інноваційних соціальних технологій з метою забезпечення внутрішньої упорядкованості, погодженості взаємодії окремих елементів соціальної системи у відповідності зі структурою; - уміння проводити соціологічну експертизу та здійснювати аналіз політики з точки зору її легітимності, соціальних ризиків і наслідків
Розділ 4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання		
4.1.	Придатність до працевлаштування	Соціолог, консультант з маркетингу, фахівець з інтерв'ювання, фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою, спеціаліст-аналітик в державних та громадських службах (зокрема – в аналітичних службах Верховної Ради, Міністерства України, політичних організацій, в службах з політичного аналізу та консалтингу, міжнародних агенціях та фондах, в центрах політичних та маркетингових досліджень, фахівець з управління проектами та програмами у сфері матеріального (нематеріального) виробництва
4.2.	Подальше навчання	Продовження навчання здобувачів вищої освіти для отримання освітнього ступеня «Магістр»
Розділ 5. Викладання та оцінювання		
5.1.	Викладання та навчання	Студентоцентрикований підхід, проблемно-орієнтоване навчання, системність навчання, контекстність навчання, актуалізація результатів навчання, глибока практична підготовка
5.2.	Оцінювання	Тестування знань, презентації, звіти про практику, модульні контрольні роботи, курсові роботи, письмові екзамени, ессе, захист бакалаврської роботи
Розділ 6. Програмні компетентності		
6.1.	Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у соціально-політичній сфері та у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціологічної науки
6.2.	Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області професійної діяльності. ЗК4. Здатність до усної та письмової професійної комунікації англійською мовою.

		<p>ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК8. Здатність до креативного та критичного мислення.</p> <p>ЗК9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК10. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК11. Здатність виявляти ініціативу та імпровізаційність.</p> <p>ЗК12. Здатність свідомо та соціально-відповідально діяти на основі етичних міркувань.</p>
6.3.	Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК1. Уміння застосовувати спеціальні знання з прикладних галузей науки при розв'язанні професійних задач</p> <p>ФК2. Уміння застосовувати експертні техніки в соціально-політичному консалтингу, самостійно проводити експертні розробки</p> <p>ФК3. Уміння обрати релевантні дослідницькі методики</p> <p>ФК4. Уміння здійснювати аналіз політики з точки зору її легітимності, соціальних ризиків і наслідків, здійснювати соціологічну експертизу політики</p> <p>ФК5. Уміння здійснювати операції аналізу, класифікації, узагальнення та порівняння теоретичних положень різних соціологічних парадигм</p> <p>ФК6. Уміння створювати умови для ефективної комунікаційної взаємодії в процесі соціологічного дослідження</p> <p>ФК7. Уміння застосовувати засоби соціологічного та математичного моделювання розвитку соціально-політичних процесів, явищ</p> <p>ФК8. Здатність здійснювати експертизу різноманітних соціальних програм, оцінювання соціальних можливостей та наслідків впровадження реформ, моніторингу впливу реформ на стан суспільства</p> <p>ФК9. Уміння володіти основними термінами та поняттями соціогуманітарних наук на рівні відтворення, тлумачення й використання у професійній і повсякденній діяльності</p> <p>ФК10. Уміння аналізувати й оцінювати явища соціально-економічного розвитку суспільства і людства в контексті світової історії, застосовувати здобуті знання для прогнозування суспільних і глобалізаційних процесів</p> <p>ФК11. Уміння класифікувати наслідки проведення соціологічного дослідження за критерієм їхнього використання для наукових та практично-політичних цілей</p> <p>ФК12. Уміння проводити комплексне вивчення елементів досліджуваного соціального об'єкту,</p>

		<p>застосовуючи кількісні та якісні, вербальні та невербальні методи</p> <p>ФК13. Уміння здійснювати пошук і використання інформаційних джерел, баз даних для теоретичного дослідження стану соціального об'єкту</p> <p>ФК14. Уміння користуватися іноземними мовами в межах побутової, суспільно-політичної та фахової тематики</p> <p>ФК15. Уміння аналізувати стан справ у різних сферах життя суспільства із застосуванням надбань сучасної світової та вітчизняної соціології</p> <p>ФК16. Уміння коректно сформулювати наукову проблему та дослідницькі завдання</p> <p>ФК17. Уміння здійснювати діагностику соціально негативних наслідків функціонування соціально-політичних процесів та виявляти їх фактори</p> <p>ФК18. Уміння відтворювати ієрархію соціальних проблем і питань відповідно до їхньої суспільної значущості, соціальної затребуваності та соціальних наслідків</p>
Розділ 7. Програмні результати навчання		
7.1.	Програмні результати навчання	<p>ПРН1. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально- економічних і трудових відносин.</p> <p>ПРН2. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПРН3. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціальних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.</p> <p>ПРН4. Вміти працювати як самостійно, так і в команді.</p> <p>ПРН5. Виконувати дослідження за встановленим замовленням.</p> <p>ПРН6. Розуміти та планувати можливості особистого професійного розвитку.</p> <p>ПРН7. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.</p> <p>ПРН8. Розуміти та самостійно формувати зміст, структуру і висновки наукових та аналітичних текстів з соціології.</p> <p>ПРН9. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-політичних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах.</p> <p>ПРН10. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність. ПРН11. Використовувати інформаційні та комунікаційні</p>

технології для вирішення соціальних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

ПРН12. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації англійською мовою.

ПРН13. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

ПРН14. Набути навички самостійної роботи, виявляти ініціативу та підприємливість, бути критичним і самокритичним.

ПРН15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних мотивів, поваги до різноманіття думок, індивідуальних та міжкультурних відмінностей людей.

ПРН16. Знання посадових обов'язків працівників державної служби, органів місцевого самоуправління, науково-дослідницьких та навчальних установ.

ПРН17. Знання інформаційних технологій та охорони праці в галузі, необхідні для фахової роботи.

ПРН18. Критично оцінювати отримані результати, опрацьовувати та аргументовано захищати прийняті рішення.

ПРН19. Моделювати, аналізувати та пояснювати актуальні процеси у суспільній сфері.

ПРН20. Здатність до застосування положень етичного кодексу соціолога у практичній діяльності.

ПРН21. Знання сучасних теоретичних моделей політики і влади та умінь їх застосовувати до аналізу конкретних проявів політики і влади.

Умінь та навички аналізу політики з точки зору її легітимності, соціальних ризиків і наслідків, здійснювати соціологічну експертизу політики

ПРН22. Розуміння способів легітимізації прийнятих державних та громадських програм в сучасному суспільстві на різних структурних рівнях соціальних взаємодій, вміння оцінювати їх легітимність влади.

ПРН23. Знання сучасних теоретичних та методологічних засад вивчення конфліктів та посередництва в соціальних відносинах. Знання досвіду міжнародних соціологічних досліджень, освідомлення про методи вирішення конфліктів, знання соціальних технологій посередництва в Україні та зарубіжних країнах

ПРН24. Здатність здійснювати експертизу різноманітних соціальних (соціально-політичних, соціально-економічних, соціально-культурних, освітніх тощо) програм, оцінювання соціальних можливостей та наслідків впровадження реформ, моніторингу впливу реформ на стан суспільства

		ПРН 25. Знання та уміння застосовувати експертні техніки в соціально-політичному консалтингу, самостійно проводити експертні розробки
Розділ 8. Ресурсне забезпечення реалізації програми		
8.1.	Кадрове забезпечення	Всі штатні науково-педагогічні працівники, які залучені до реалізації освітньої складової освітньо-професійної програми, відповідно до ліцензійних вимог мають науковий ступінь та/або вчене звання, є провідними фахівцями з соціології, а також підтверджений рівень наукової і професійної активності.
8.2.	Матеріально-технічне забезпечення	Навчальна лабораторія кафедри соціології та політології «Соціологічної експертизи соціально-політичних процесів», яка обладнана комп'ютерними робочими місцями, що відповідає потребі навчального процесу
8.3.	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний сайт НАУ: http://nau.edu.ua/ ; репозитарій НАУ: http://er.nau.edu.ua/ ; офіційний сайт кафедри: http://gmi2.nau.edu.ua/ Заняття проводяться із використанням сучасного обладнання, в т.ч. мультимедійного, а також професійних програм, які використовуються в опрацюванні соціологічних даних: SPSS, OCA та ін.
Розділ 9. Академічна мобільність		
9.1.	Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність реалізується на основі двосторонніх договорів між Національним авіаційним університетом та Київським національним економічним університетом ім. Вадима Гетьмана
9.2.	Міжнародна кредитна мобільність	У рамках програми подвійного диплому Договір № 13-2014/UA-PL з Лодзінською політехнікою (Польща). Додаток №2 до Договору № 11-2013/ UA-PL з Опольським університетом (Польща). Обмін і підготовка студентів (бакалаврів і магістрів) з можливістю отримання польського і українського дипломів Договір № 13-2017/ UA-PL з європейською вищою школою бізнесу (Польща)
9.3.	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Створені умови щодо можливості підготовки іноземних студентів

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПІ

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОПІ			
ОК1.	Історія та культура України	3,0	Екзамен
ОК 2.	Українська мова	3,0	Екзамен
ОК3.	Філософія	3,0	Екзамен
ОК4.	Іноземна мова	4,0	Екзамен, диференційований залік
ОК5.	Фізичне виховання	3,0	Диференційований залік
ОК6.	Вступ до спеціальності	5,0	Екзамен
ОК7.	Інформаційні технології в соціології	5,5	Диференційований залік
ОК8.	Історія соціології	8,5	Екзамен
ОК9.	Методологія соціологічних досліджень	4,0	Екзамен
ОК10.	Політологія	4,5	Екзамен
ОК11.	Сучасні соціологічні теорії	6,0	Екзамен, диференційований залік
ОК12.	Соціальна структура суспільства	4,0	Екзамен
ОК13.	Логіка	3,0	Диференційований залік
ОК14.	Соціальна психологія	5,0	Диференційований залік
ОК15.	Історія соціологічної думки в Україні	3,0	Екзамен
ОК16.	Соціальна антропологія: соціологічні засади	5,0	Диференційований залік
ОК17.	Соціальна педагогіка	5,5	Екзамен
ОК18.	Програма соціологічного дослідження	5,0	Екзамен
ОК19.	Соціологія освіти	5,0	Екзамен
ОК20.	Соціоекологія	4,0	Екзамен

Система менеджменту якості
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СОЦІОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА СОЦІАЛЬНО-
ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ»

Шифр
документа

СМЯ НАУ ОПП
12.01.08 – 01 - 2018

стор. 11 з 22

ОК21.	Загальна соціологічна теорія	5,0	Екзамен
ОК22.	Організація роботи соціологічної служби	4,0	Диференційований залік
ОК23.	Соціологічна експертиза транспортних послуг	5,0	Екзамен
ОК24.	Соціологія довіри в суспільстві ризику	4,0	Екзамен
ОК25.	Соціологія міжнародних відносин	5,0	Екзамен
ОК26.	Математичні методи в соціології	6,0	Екзамен
ОК27.	Соціологія авіаційної галузі	3,0	Екзамен
ОК28.	Соціологія економіки	4,0	Екзамен
ОК29.	Фокус-група як метод роботи з експертами	3,0	Екзамен
ОК30.	Соціологія влади	3,0	Екзамен
ОК31.	Соціологія особистості	5,0	Диференційований залік
ОК32.	Основи кількісних досліджень	3,0	Екзамен
ОК33.	Соціологія суспільних настроїв	3,0	Екзамен
ОК34.	Протосоціологія	5,0	Екзамен
ОК35.	Соціологія сім'ї	5,0	Екзамен
ОК36.	Соціальна філософія	4,0	Екзамен
ОК37.	Основи охорони праці	3,0	Екзамен
ОК38.	Фахово-ознайомлювальна практика	3,0	Диференційований залік
ОК39.	Соціологічний практикум	3,0	Диференційований залік
ОК40.	Соціологічна практика	4,5	Диференційований залік
ОК41.	Переддипломна практика	3,0	Диференційований залік
ОК42.	Дипломне проектування	7,5	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		180,0	
Вибіркові компоненти ОПП *			
<i>Вибірковий блок</i>			
ВБ 1	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	8,0	Диференційований залік
ВБ 2	Іноземна мова (за фахом)	8,0	Диференційований залік
ВБ 3	Іноземна мова спеціальності	8,0	Диференційований залік
ВБ 4	Соціологічна експертиза дозвільної діяльності	4,0	Диференційований залік

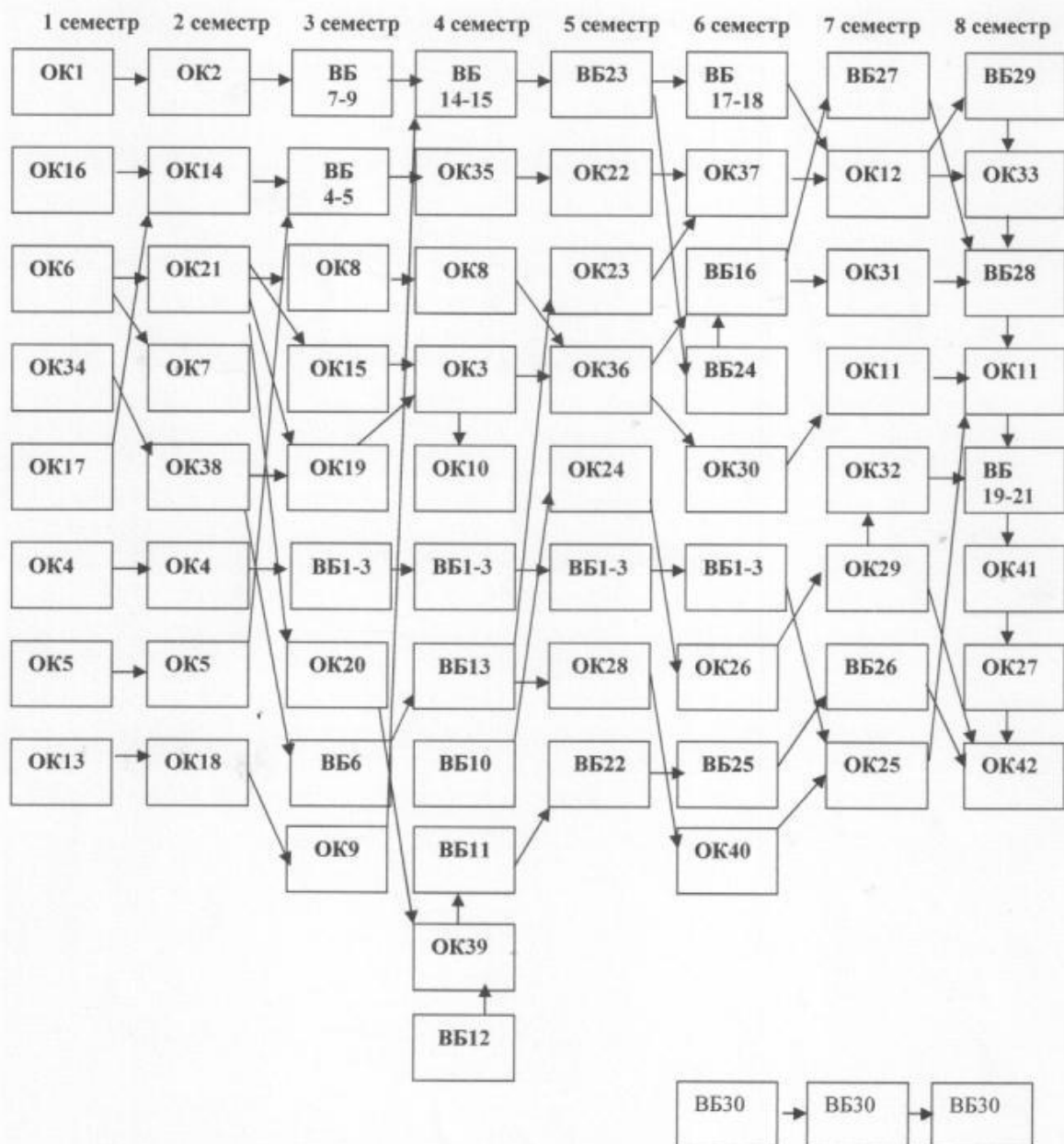
ВБ 5	Соціологія дитинства	4,0	Диференційований залік
ВБ 6	Етичні принципи дослідницької діяльності у соціології	4,0	Диференційований залік
ВБ 7	Соціологічна експертиза документів	4,0	Диференційований залік
ВБ 8	Надійність соціологічних даних	4,0	Диференційований залік
ВБ 9	Логіка соціологічного дослідження	4,0	Диференційований залік
ВБ 10	Соціологічна експертиза соціальних конфліктів	4,0	Диференційований залік
ВБ 11	Історія та теорія соціальної критики	4,0	Диференційований залік
ВБ 12	Соціологічна компаративістика	4,0	Диференційований залік
ВБ 13	Соціологічна експертиза правових інституцій	4,0	Диференційований залік
ВБ 14	Інституціональна інженерія	4,0	Диференційований залік
ВБ 15	Багатовимірні методи аналізу даних	4,0	Диференційований залік
ВБ 16	Соціологічна експертиза моральних засад діяльності	4,0	Диференційований залік
ВБ 17	Теорія соціального вибору	4,0	Диференційований залік
ВБ 18	Синтетична методологія	4,0	Диференційований залік
ВБ 19	Соціологія реклами	3,0	Диференційований залік
ВБ 20	Соціальна аналітика та соціокультурна експертиза	3,0	Диференційований залік
ВБ 21	Практикум з експертизи текстів ЗМІ	3,0	Диференційований залік
ВБ 22	Соціологія девіантної поведінки та соціального контролю *	3,5	Диференційований залік
ВБ 23	Соціологічна експертиза соціальних змін *	3,5	Диференційований залік
ВБ 24	Соціологічна експертиза гендерних нерівностей *	3,5	Диференційований залік
ВБ 25	Соціологія мови *	4,0	Екзамен
ВБ 26	Соціологічна експертиза міжетнічних конфліктів*	3,5	Диференційований залік
ВБ 27	Культурологічна експертиза *	3,5	Диференційований залік
ВБ 28	Соціологія повсякденності *	3,5	Диференційований залік

ВБ 29	Соціологічна експертиза підприємницької діяльності *	4,0	Екзамен
ВБ 30	Військова підготовка	29,0	Екзамен
Загальний обсяг вибірових компонент		60,0	
Загальний обсяг освітньо-професійної програми		240,0	

* - дана освітня компонента вибірових дисциплін здобувачів вищої освіти є альтернативою військової підготовки.

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

Система менеджменту якості
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СОЦІОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА СОЦІАЛЬНО-
ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ»

Шифр
документа

СМЯ НАУ ОПП
12.01.08 – 01 - 2018

стор. 14 з 22

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників першого рівня вищої освіти «Бакалавр» з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» проводиться у формі захисту бакалаврської роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр з соціології.

Атестація здійснюється відкрито та публічно.

